

Қырықыншы аяттың жасырын тарихы - Отыз бірінші сан

Езекиелдің Он Екінші Кітабы

Jeff Pippenger

2026-09-20

Алдыңғы мақала мынадай абзацпен аяқталған еді: «313 жылғы келісімдік неке папалық биліктің Аян кітабының он жетінші тарауындағы он патшаның ішіндегі басты патша — Францияның екі мүйізді билігі арқылы бейнеленетін екі мүйізді билік — Америка Құрама Штаттарымен жасасатын соңғы келісімдік некесін білдіреді. 496 жылы Хлодвигтен басталып, ақырында 533 жылғы Юстинианның жарлығына және 538 жылы папалықтың таққа отырғызылуына алып келген тарих 1989 жылдан Жексенбілік заңға дейінгі тарихты білдіреді».

Рональд Рейган 496 жылы Хлодвиг арқылы бейнеленген, ал Дональд Трамп 533 жылы Юстиниан арқылы бейнеленеді. Юстинианның жарлығы папалықтың 538 жылы таққа көтерілуінен бес жыл бұрын шықты, ал Милан эдикті 321 жылғы алғашқы жексенбілік заңнан сегіз жыл бұрын шықты. Жарлық та, эдикт те жексенбілік заңның алдында келетін жолайрық белгісі ретінде өзара сәйкес келеді.

Рейган

1870 жылы итальян әскерлері Римді басып алды (20 қыркүйек 1870 ж.). Папа мемлекеті аумақтық мемлекет ретінде өмір сүруін тоқтатты, ал Рим Папасы IX Пий «Ватикандағы тұтқынға» айналды. Егемен мемлекет ретінде танылған папалық аумақ енді қалмағандықтан, Америка Құрама Штаттары (көптеген өзге елдер сияқты) Папамен уақытша билеуші ретінде бұдан былай ресми дипломатиялық қатынастарды сақтамады. 1951 жылдың қазан айында Президент Гарри С. Трумэн генерал Марк У. Кларкты АҚШ-тың Ватикандағы елшісі қызметіне ұсынды. Шіркеу мен мемлекеттің бөліну қағидасы бұзылып отыр деп уәж айтқан көптеген протестант шіркеулері мен ұйымдары тарапынан көп ұзамай күшті қарсылық туды. 1952 жылдың қаңтарында генерал Кларк өз кандидатурасын қайтарып алды.

1984 жылғы 10 қаңтарда Президент Рональд Рейган мен Рим Папасы Иоанн Павел II Америка Құрама Штаттары мен Қасиетті Тақ арасында толық дипломатиялық қатынастар орнату туралы ресми түрде келісті. 1984 жылғы 9 сәуірде Уильям А. Уилсон (бұған дейін Рейганның жеке өкілі ретінде қызмет етіп жүрген) сенім грамоталарын тапсырды да, Қасиетті Тақтағы АҚШ-тың тұңғыш елшісі болды.

1951 жылдан 1984 жылға дейінгі отыз үш жылдың ішінде протестантизмнің католицизмге қарсы тұруы сейілді. 496 жылы Хлодвиг тұсында папалықтың жағында тұрған «қарулар» 1984 жылдан 1989 жылға дейін Рейганды ишараттайды. Хлодвиг папалықтың билікке қайта

көтерілуіне кедергі болып тұрған діннің (пұтқа табынушылықтың) аластатылуын бейнеледі, ал 1984 жылға қарай протестантизмнің папалықтың көтерілуіне қарсы тұруы жойылып кеткен еді. «Күн сайынғы» (пұтқа табынушылық) аластатылды, әрі Пауыл пұтқа табынушылықтың папалыққа қарсы тұруының аластатылуын «сенімнен безу» деп сипаттайды.

Ұлы Константин бейнелейтін ымырашыл символикалық шіркеу және 313-тен 538 жылға дейінгі тарих шіркеудің ымыраға келіп, ақиқаттан тайған кезеңін көрсетті. Бұған дейін папалық биліктің дендеп енуін тежеп тұрған «508»-бен бейнеленген дін Америка Құрама Штаттарындағы протестанттардың тайып кетуін алдын ала бейнеледі. Рейган Хлодвигпен бейнеленді. 496 жылы Хлодвиг өзінің «билігін» папалыққа берді, осылайша Рейган жылдарында жүзеге асқан «қасиетсіз одақты» алдын ала бейнеледі. Хлодвиг сондай-ақ 508 жылы «күнделіктінің» алып тасталуын да бейнеледі. 508 саны 1984 жылды алдын ала бейнеледі.

«Пұтқа табынушылық пен христиандықтың арасындағы осы ымырашылдық пайғамбарлықта Құдайға қарсы тұрып, өзін Одан жоғары көтеретін деп алдын ала айтылған “күнә адамының” қалыптасуына алып келді. Жалған діннің сол алып жүйесі — Шайтан құдіретінің жауһары, оның өз еркіне сай жерді билеу үшін таққа отыруға ұмтылыстарының ескерткіші». Ұлы күрес, 50.

Рейган 1983 жылғы сөзінде Кеңес Одағын атақты түрде «зұлымдық империясы» деп атады және атеистік коммунизмді терең моральдық әрі рухани қатер деп санады. Ол мен Иоанн Павел II кеңестік коммунизмге қарсы тығыз жеке әрі саяси серіктестік құрды. Екі тұлға да бұл күресті моральдық, тіпті иләһи қамқорлық тұрғысынан қарастырды; Рейган жекелей әңгімелерінде коммунизмді құлату үшін «Құдайдың жоспары» бар екені туралы айтатын. Рейганның Фатимадағы көріністерге («Ресей өз қателіктерін таратады» деген ескертуге) қызығушылығы болды, әрі осы екі көшбасшы Құдайдың олардың өмірін (екеуі де 1981 жылы қастандық әрекеттерінен аман қалды) коммунизмді жеңуге байланысты белгілі бір мақсат үшін сақтап қалғаны жөніндегі ортақ түсініктерін талқылады.

Мәсіхтің шәкірттері

Рейган Католицизмнің папасы — антихрист екендігін өздерінің негізін қалаушы әкелері тікелей үйреткен Мәсіхтің Шәкірттері конфессиясында тәрбиеленді. Мәсіхтің Шәкірттері шіркеуінің алғашқы кезеңдегі ең көрнекті жетекшісі Александр Кэмпбелл папалықты қайта-қайта антихрист ретінде анықтады. Пікірталастарында және жазбаларында ол Даниял 7-тараудағы кішкене мүйіз, Аян 13-тараудағы аң, және 2 Салониқалықтарға 2-тараудағы күнә адамы — бәрі де Рим папаларын нұсқайтынын дәлелдеді. Ол бұл теңестірулерді жария пікірталастарда да қолданды (соның ішінде 1837 жылы католик епископы Джон Б. Пёрселлмен болған пікірталаста). Бартон У. Стоун Папаның билігін шынайы антихрист және «күнә адамы» деп атады. Уолтер Скотт (қозғалыстың тағы бір ерте ізгі хабаршысы) күнә адамы, яғни Рим папасы, христиан шіркеуінің ішінде пайда болып, өзін Құдайдан жоғары көтереді деп жазды.

Рейганның анасы Нелле Мәсіхтің Шәкірттері конфессиясының діндар мүшесі болды және оның балалық шағындағы негізгі діни ықпал етуші тұлға еді. Рейган он бір жасында Иллинойс штатының Диксон қаласындағы Мәсіхтің Шәкірттері шіркеуінде шомылдыру рәсімінен өтті және жасөспірім кезінде сол жерде белсенді қызмет етті (соның ішінде жексенбілік мектепте сабақ берді). Ол Мәсіхтің Шәкірттерімен байланысты болған Эврика колледжінде оқыды.

«Сөзді түсінуде шатасатындар, жалған мәсіхтің мәнін көре алмайтындар, сөзсіз өздерін жалған мәсіхтің жағына қояды. Қазір біз үшін дүниемен сіңісіп кететін уақыт емес».
Kress Collection, 105.

Рейган Кловис арқылы, сондай-ақ Ұлы Константиннің ымырасы арқылы бейнеленді. Рейган 1989 жылғы ақырзаман уақытынан бергі соңғы сегіз президенттің де біріншісі болды. Соңғы сегіздің біріншісі ретінде ол Дональд Трампты бейнелейді; Трамп та, Рейган сияқты, папалықтың шынайы мақсаттары мен папалықтың кім екендігі жөнінде терең жаңылыста.

Екеуі келісімге келмейінше, бірге жүре ала ма? Амос 3:3.

Даниял кітабының он бірінші тарауындағы алтыншы әрі соңғы келісімдік неке 1989 жылғы ақырзаман уақытымен басталатын тарихта жүзеге асады да, Дональд Трамптың тарихымен аяқталады.

«Қазіргі уақытта Америка Құрама Штаттарында шіркеудің мекемелері мен ғұрыптарына мемлекеттің қолдауын қамтамасыз ету үшін жүріп жатқан қозғалыстарда протестанттар папашылардың ізінен ілесіп келеді. Тіпті одан да асып, олар Папалықтың Ескі Дүниеде жоғалтқан үстемдігін протестанттық Америкада қайтадан иеленуіне есік ашып отыр».
Ұлы күрес, 573-бет.

313 жылғы неке келісімі мен Милан жарлығы 533 жылдың тарихымен сәйкес келеді, ал 533 жылғы Юстинианның жарлығы өзін христианмын деп жариялайтын бір билік тарапынан қайтадан жүзеге асырылатын болады; ол енді папалық билікті христиандық мекеме деп танудың, ең жақсы жағдайда, өзара қайшы ұғым, ал ең жаман жағдайда, өлімге апаратын адасу екенін түсінбейді.

Шіркеу мен мемлекет

Б.з.д. 457 жылы Артаксеркстің үшінші жарлығы саяси да, діни де билік үшін ұлттық егемендікті қайта қалпына келтірді.

Ал сен, Езра, қолыңдағы Құдайыңның даналығы бойынша өзеннің арғы жағындағы бүкіл халыққа, яғни Құдайыңның заңдарын білетіндердің бәріне үкім жүргізетін әміршілер мен билерді тағайында; ал білмейтіндерді үйретіндер. Ал кімде-кім Құдайыңның заңын және патшаның заңын орындамаса, оған тез арада жаза қолданылсын: өлім болсын, не жер аудару, не мал-мүлкін тәркілеу, не түрмеге қамау болсын. Езра 7:25, 26.

Үшінші жарлық Құдайдың заңдарына да, патшаның заңдарына да қатысты сот пен жазаны іске асыруға өкілеттік берді. Сол жарлық Мәсіх кенеттен Өзінің ғибадатханасына келген 1844 жылғы 22 қазанда аяқталған екі мың үш жүз жылдық пайғамбарлықтың басталуын белгіледі. Сондай-ақ ол б.з.д. 217 жылғы Рафия мен б.з.д. 200 жылғы Паний шайқастарының арасындағы тарихта, б.з.д. 207 жылы аяқталған екі жүз елу жылдық пайғамбарлықтың да басталуын белгіледі. Б.з.д. 457 жылы азаматтық та, діни де егемендіктің қалпына келтірілуі екі есе альфаны айқындайды, ол өзіне сәйкес екі омегалық орындалуды табады. Екі омегалық орындалудың екеуі де жабық есікті білдіреді: бірі — протестанттық мүйіз үшін, екіншісі — республикалық мүйіз үшін.

Екі мың үш жүз жылдық алғашқы пайғамбарлық Құдайдың заңдарын бейнеледі, ал екі жүз елу жылдық пайғамбарлық патшаның заңдарын бейнеледі. Бұл екі пайғамбарлық Аян кітабының он үшінші тарауындағы жер аңындағы протестантизм мүйізі мен республикализм мүйізін айқындайды. Жер аңының республикалық мүйізі Даниял кітабының он бірінші тарауының он бірінші және он алтыншы аяттарының аралығындағы бөлімнің ортасына орналастырылған. Рафия мен Паниум арасындағы он жеті жылдық кезең б.з.д. 457 жылғы үшінші жарлықтың қосарлы пайғамбарлығынан шыққан бір мүйізбен қиылысады. Бұл қос қырлы пайғамбарлық соңғы келісім халқының үкімін де, сондай-ақ сол келісім халқы өз тамырын табатын ұлттың үкімін де айқындайды.

Сонда Ол Ыбырамға былай деді: «Шүбәсіз біл, сенің ұрпағың өздерінікі емес жерде келімсек болады, және соларға құлдық етеді; әрі оларды төрт жүз жыл бойы қинайды. Ал олар құлдық ететін сол халықты Мен соттаймын; содан кейін олар мол дүние-мүлікпен шығады». Жаратылыс 15:13, 14.

Езекиел кітабында 1844 жылғы 22 қазан б.з.д. 573 жылғы 22 қазан арқылы бейнеленеді. Бір күн тергеу сотының басталуын айқындайды, ал екіншісі сот үдерісінің басында да, қорытындысында да Юбилей кернейінің үнін білдіреді. Екі күн де өзара сәйкес келеді, әрі екеуі де жабық есікті көрсетеді. 1844 жыл Мәсіхтің Ең Қасиетті Орынға өткен кезінде қасиетті орынның есігінің жабылуын білдіреді. Ал б.з.д. 573 жыл күнәның құлдары болған, бірақ құтқарылған адамдарға бостандық беріліп, қоныстанатын жаңа жер ұсынылатын адамзат сынақ мерзімінің аяқталуын білдіреді.

Ал егер осы жылдар ішінде азат етілмесе, онда мерейтой жылында өзі де, өзімен бірге балалары да босап шығады. Өйткені Израил ұлдары Маған қызметшілер; олар — Мысыр жерінен Өзім алып шыққан Менің қызметшілерім. Мен — Құдайлардың Жаратқан Иемін. Леуіліктер 25:54, 55.

22 қазанның екеуі де жуықта келетін жексенбілік заңның жабылған есігін бейнелейді. Адвентизмге берілген сынақ мерзімі 1844 жылы басталып, жуықта келетін жексенбілік заңмен аяқталады, ал Америка Құрама Штаттарына берілген сынақ мерзімі де жуықта келетін жексенбілік заңмен аяқталады. Бұл екі аяқталу да 22 қазанға қатысты 2 300 жыл мен екі жүз елу жылдың екі куәлігімен сәйкес келеді.

Рафия мен Паниум арасындағы тарихта аяқталатын екі жүз елу жыл осы екі шайқас кезеңін екі нышандық санға бөледі; бұл сандардың әрқайсысы өзіне тән ерекше мағынаға ие. Рафиядан кейінгі он жыл — «шекаралық өлке» деген мағынаны білдіреді — және Паниумға дейінгі жеті жыл — жазықта болған әрі қоршаумен аяқталған шайқас. Он және жеті сандары нышан ретінде айдаһар билігін бірнеше куәлік арқылы айқындайды. Б.з.д. 207 жыл Трапты, яғни жердегі аңның нышанын, Даниял 11-тараудың он бірінші және он бесінші аяттарының арасына қойып, нышандық түрде он саны мен жеті санының қосындысы арқылы бейнеленгендей, оның айдаһарша сөйлеуге даярланып жатқанын көрсетеді.

Он жеті саны да символдық мәнге ие, әрі ол Рафиядан Паниумға дейінгі тарихты Паниумнан әрі де, сондай-ақ Рафиядан бұрынғы кезеңге де кеңейтеді. Птолемей IV Филопатор б.з.д. 221 жылдан б.з.д. 204 жылға дейін Птолемейлік Мысырдың патшасы болып билік етті, әрі ол б.з.д. 217 жылы Рафияда Антиох Магнусты жеңді. Птолемей Рафиядан бұрын патшалық құра бастады, және ол «он жеті» жыл билік етті. Он жеті саны Рафиядан бұрын басталатын және Паниум шайқасы мен Сидон қоршауынан әрі қарай, 330 жылмен бейнеленген адамзат сынақ мерзімінің жабылуына дейін созылатын тарихи кезеңді білдіреді. Смирна қауымының кезеңіне арналған екі жүз елу жылдық пайғамбарлық 64 жылы басталып, 313 жылғы Милан жарлығымен және неке шартымен аяқталды.

Ұлы Константин Пергам шіркеуінің тарихын бейнелейді, ал бұл тарих 313 жылы басталып, 538 жылы аяқталды. 313 жылғы екі жүз елу жылдық пайғамбарлықтың аяқталуынан кейінгі алғашқы «он жеті» жыл үш межеге ие. 313 жыл — Милан жарлығы, 321 жыл — алғашқы жексенбілік заң, ал империяның бөлінуі 330 жылмен белгіленеді. 330 жыл адамзат сынақ мерзімінің жабылуын белгілейтін соңғы жексенбілік заңды бейнелейді. Сондықтан он жеті саны Рафиядан бұрын басталып, Паниум мен Сидонның әскери жорығынан әлдеқайда кейін аяқталады. Даниял 11-тараудағы он алтыншы аят Америка Құрама Штаттарындағы жексенбілік заңды бейнелейді.

Смирна туралы пайғамбарлық Езекиелдің ескерту хабарының нақ өзегі болып табылатын қоршау белгісін айқындайды. Жексенбілік заңнан бұрын келетін жолайрық, Иерусалимнің жойылуының екі көрінісімен бейнеленгендей, қоршаудың өзі, бірақ ол сондай-ақ аңның мүсінінің қалыптаса бастауын білдіретін Милан жарлығы да болып табылады.

Қоршау кезінде неке келісімі шеруі жүзеге асады. Бұл 496 жылы Кловис арқылы бейнеленгендей, Рейганнан басталған неке шеруінің фракталы болып табылады; бірақ некеге қарай бағытталған соңғы шеру қоршау кезінде басталады, ол Юстинианның 533 жылғы жарлығымен және 313 жылғы Милан жарлығымен сәйкестенеді. Екі межелік те жексенбілік заңның алдында келеді. 313 жыл 321 жылғы алғашқы жексенбілік заңның алдында болды, ал 533 жылғы жарлық 538 жылы Орлеанның үшінші кеңесінде қабылданған жексенбілік заңның алдында болды. Заңнаманың қандай да бір түрі Юстиниан жарлығының да, Милан жарлығының да пайғамбарлық сипаттамаларын орындайды, сонымен бірге неке келісімінің қандай да бір рәміздік түрі де орнықтырылады.

Ол жарлық шығарылған кезде дайындалып үлгеру үшін енді тым кеш болады, өйткені сынақ мерзімінің есігі Мысырдағы алғашқы Құтқарылу мейрамында жабылғаны қандай анық болса, дәл солай протестант мүйізі үшін де жабылады. Бұдан кейін жексенбілік заң — келесі жолбелгі — аңның мүсіні толық қалыптасып болғанын ғана емес, сонымен қатар аңның таңбасының күштеп енгізілуін де айқындайды. Жексенбілік заң Аянның он үшінші тарауындағы жер аңына, яғни республикалық мүйізге, сынақ мерзімінің аяқталғанын, Құтқарылу мейрамынан кейін перғауын мен оның жасағының Қызыл теңізде қаза тапқаны қандай анық болса, дәл солай білдіреді.

Б.з.д. 207 жылы аяқталатын екі жүз елу жыл алда басталатын, Паний жазығында басталып, Сидон қоршауымен аяқталатын жорыққа дайындалып жатқан Антиох Магнус арқылы бейнеленген Дональд Трампты айқындайды. Паний шайқасынан кейін Птолемей әскерінің қолбасшысы Этолиялық Скопас аман қалған шамамен 10 000 әскерімен Сидон қаласына қашып барды. Антиох оның соңына түсіп, Сидонды «қоршауға» алды. Александриядағы Птолемей үкіметі көмекке әскер жіберді, бірақ ол сәтсіз аяқталды. Ашаршылық қаупіне тап болған Скопас қаланы берді. Антиох Скопасқа кетуге рұқсат етті; Скопас кейін Мысырға оралды, онда ақырында мемлекетке опасыздық пен жымқыру айыптарымен өлім жазасына кесілді. Сидон қоршауы Панийден кейін Антиохтың Келе-Сирияны жаулап алуын аяқтады.

Уайт ханым Урия Смиттің *Daniel and the Revelation* кітабын «Құдайдың жәрдемдесуші қолы» деп атайды. Смит Даниялдың он бірінші тарауының он төртінші және он бесінші аяттарына берген түсіндірмесінде Антиохтың екі кезеңді жорығын айқындайды.

Мысырдың жас патшасының тәрбиесі Рим сенаты тарапынан М. Эмилий Лепидке тапсырылды, ал ол өз кезегінде сол сарайдың қарт әрі тәжірибелі қызметкері Аристоменді оның қамқоршысы етіп тағайындады. Оның алғашқы ісі одақтасқан екі патша — Филипп пен Антиох тарапынан төнген басып кіру қаупіне қарсы шара қолдану болды.

Осы мақсатпен ол Мысырлықтардың қызметінде жүрген, Этолияның атақты қолбасшысы Скопасты қосымша әскер жинау үшін өзінің отанына жіберді. Әскер жасақтап алған соң, ол Палестина мен Келе-Сирияға аттанды (Антиох Кіші Азияда Атталмен соғысып жатқан еді) және бүкіл Яһудеяны Мысырдың билігіне бағындырды.

«Осылайша істер біздің алдымыздағы аяттың орындалуына лайық күйге келтірілді. Өйткені Антиох Римдіктердің әмірімен Атталға қарсы соғысын тоқтатып, Палестина мен Келе-Сирияны мысырлықтардың қолынан қайтарып алу үшін жедел шаралар қолданды. Оған қарсы тұру үшін Скопа жіберілді. Иорданның бастау көздеріне таяу жерде екі әскер бетпе-бет кездесті. [Panium] Скопа жеңіліп, Сидонға дейін қуылды да, сол жерде қатаң қоршауға алынды. Қоршауды бұзу үшін Мысырдың ең қабілетті үш қолбасшысы өздерінің таңдаулы күштерімен жіберілді, бірақ ешбір нәтиже шықпады. Ақырында Скопа ашаршылықтың жүдеу әрі қолға ілінбес елесі кейпінде өзіне шамасы келмейтін жаумен бетпе-бет келіп, тек өмірін сақтап қалу ғана болатын масқара шарттармен берілуге мәжбүр болды; содан кейін оған да, оның он мың адамына да тоналып, жалаңаш күйде кетуге рұқсат етілді. Міне, солтүстіктің патшасының ең берік

қорғалған қалаларды басып алуы осы еді; өйткені Сидон өзінің орналасуы жағынан да, қорғаныстары жағынан да сол дәуірдің ең мықты қалаларының бірі болатын. Міне, оңтүстіктің қару-күшінің қарсы тұра алмағаны да, сондай-ақ оңтүстіктің патшасы таңдаған халықтың да дәрменсіздігі осы еді; атап айтқанда, Скопа мен оның этолиялық жасақтары». Daniel and the Revelation, 257, 258.

Б. з. д. 207 жылы аяқталатын екі жүз елу жылдық мерзім Дональд Трампты айқындайды. Шығыс пен батыстың неке шартымен және Милан жарлығымен 313 жылы аяқталатын екі жүз елу жылдық пайғамбарлық Америка Құрама Штаттарында аң бейнесінің қалыптасуын айқындайды. 313 жылы басталған Пергам шіркеуі папалық билік таққа отырғанға дейін христиандықтың пұтқа табынушылық дінімен ымыраға келу арқылы азғындалған тарихын бейнелейді. Пергам да, 313 жыл да Америка Құрама Штаттарында аң бейнесінің қалыптасуымен көрсетілген ымыраның бейнесі болып табылады. Бұл христиандық пен папалық Римнің ымыраласуын білдіреді, өйткені католицизм діні — христиандық мекеме кейпіне енген пұтқа табынушылықтан артық та емес, кем де емес. 1776 жылы басталып, биыл аяқталатын екі жүз елу жылдық пайғамбарлық та Америка Құрама Штаттарына қатысты. Осылайша, екі жүз елу жылдық осы үш пайғамбарлықтың бәрі Аян кітабының он үшінші тарауындағы жер аңына қатысты белгілі бір пайғамбарлық қырды қамтиды, әрі үшеуі де он жеті санымен бейнеленген пайғамбарлық желілердің аясында аяқталады.

Жексенбілік заң — Америка Құрама Штаттары айдаһарша сөйлейтін сәт, ал ұлттың сөйлеуі оның заң шығарушы және сот билігінің іс-әрекеті болып табылады.

«Ұлттың “сөйлеуі” — оның заң шығарушы және сот биліктерінің іс-әрекеті». Ұлы күрес, 442.

Трамп соттық та, заң шығарушы да билік емес, сондықтан жуық арада келетін жексенбілік заң Конгресс арқылы жүзеге асырылады. Алайда папалық билікке қолдау көрсететін кез келген әрекет жексенбілік заңды типологиялық тұрғыдан бейнелейді. 533 жылғы декрет пен 313 жылғы эдикт аңның мүсіні қалыптасатын кезеңнің басталуын айқындайды. Оның қорытындысы — жуық арада келетін жексенбілік заң; ал Иса әрдайым ақырды бастау арқылы бейнелейтіндіктен, Трамптың атқарушы жарлық арқылы Киелі кітап пайғамбарлығындағы антихристке қандай да бір «жеңілдік» беруі осы қозғалыстың альфасын білдірер еді; бұл қозғалыс тек омегада, яғни Америка Құрама Штаттары «жексенбілік заң қабылдау үшін өз үкіметінің принциптерінен соншалықты бас тартқанда» ғана аяқталады.

«Жексенбіні міндеттеп орындатуға бағытталған осы қозғалысқа қатысып жүргендердің өздерінің арасында да, осы әрекеттің соңынан қандай салдарлар еріп келетінін көрмей, соған соқыр болғандар көп. Олар өздерінің діни бостандыққа тікелей соққы беріп жатқанын көрмейді. Киелі кітаптағы сенбі күнінің талаптарын және жексенбі институты сүйеніп тұрған жалған іргетасты ешқашан түсінбегендер көп. Діни заңнаманы қолдайтын қандай да бір қозғалыс шын мәнінде сан ғасырлар бойы ар-ождан бостандығына табанды түрде қарсы соғыс жүргізіп келген папалыққа жасалған ымыра болып табылады. Жексенбіні сақтау, христиандық мекеме деп аталатын ұғым ретінде, өз

тіршілігі үшін “заңсыздық құпиясына” қарыздар; ал оны мәжбүрлеп орындату Римшілдіктің нағыз іргетасы болып табылатын қағидаларды іс жүзінде мойындау болады. Біздің еліміз өз үкіметінің қағидаларын осылайша тәрк етіп, жексенбілік заң қабылдаған кезде, протестантизм осы әрекетінде папалықпен қол ұстасады; бұл, шын мәнінде, қайтадан белсенді озбырлыққа ұмтылып шығу мүмкіндігін ұзақ уақыттан бері аңдып келген зорлықшыл өктемдікке жан бітіруден өзге еш нәрсе болмайды». Testimonies, volume 5, 711.

«Діни заңнаманы жақтайтын кез келген “қозғалыс шын мәнінде папалыққа жасалған ымырашылдық әрекеті болып табылады”», әрі ондай қозғалыстар жуық арада қабылданатын жексенбілік заңның алдында орын алады.

«Осы күнге табынуды міндеттейтін жарлық бүкіл әлемге таралуға тиіс. Белгілі бір шектеулі дәрежеде ол әлдеқашан-ақ тарала бастады. Бірқатар жерлерде азаматтық билік айдаһардың үнімен сөйлеп жатыр, дәл сол сияқты кезінде пұтқа табынушы патша еврей тұтқындарына сөйлеген еді». Signs of the Times, May 6, 1897.

Келесі мақалада осы мәселелерді қарастыруды жалғастырамыз.